

Сулейман-Стальский райондин общественно-политический газет

КУЪРЕДИН ХАБАРАР

№27 (26500)

Жуьмя, 1-июль, 2022-йис
Газет гьафтеда садра акъатзава.
Маса гунин къимет азадди я

«ШАРВИЛИ» - 2022

Лезги халкъдин эпосдин сувар – Къасумхуьрел

Шарвили! Са и тIвар къунмазди гьар са касдик къагьриманвилин, ватанпересвилин гьиссер акатда. Мадни, рикел «Шарвили» эпосдин суварин республикадин тешкиллувилдин комитетдин председатель Имам Музамудинович Яралиева лагъай гафар хуьквезва: «... Чна «Шарвили» эпосдин сувар тухунин себебни халкъдиз къагьриманвилдин тербия гунин крарик къуьн рикливай кутун я. Гьахъ я: чун дуланмиш хьун патал, гьерен якни, пек-партални, кIвал-югъни, маса тадаракарни лазим я. Амма халкъдин руьгьдин истемешунар хуьзвай тадаракар мадни гзаф къиметлу я. Гьа ибурун арада ватанпересвили еке чка къазва».

Къейд авун лазим я хьи, халкъдин къагьриманвилдин «Шарвили» эпосдиз талукъ къилин мярекатар икъван чIавалди къадим Ахцегьрин хуьре тухузвай. Анра Сулейман-Стальский райондин агъалийри иллаки еке активвилелди иштиракзавай. 2019-йисуз Ахцегъа эпосдин юбилейдин 20-сувар кьиле тухва-

лукъат ахмиш жезва. Ана «Шарвили» эпосдиз талукъарнавай баннерар эцигнава, пакаман къилий акъатнавай къезил шагъвардал Россиядин ва Дагъустандин пайдахри лепе гузва. Сес артухардай аппаратура кутуна музыкантри язавай лезги авазар къуд патаз чикIизва, абуру гуьгьулар шад яз суварик кIвалI жезвай

... Инсанриз анжах са Ватан ава, са бубалух ава, амма гьар са бубалухдиз, Ватандиз Шарвили хьтин игитар сад-къвед ваъ, вишералди герек я».

Имам Яралиев

най. Коронавирусдихъ галаз алакьалу яз 2020-йисуз тешкиллувилдин комитетди сувар тухун тийидай къарар къабулна. 2021-йисузни, гьа азар себеп яз, «Шарвили» эпосдин сувар кьилди-къилди районра лап гуьгьуь сергьятра къейднай.

Алай 2022-йисуз лагъайтIа, эпосдин суварин мярекатар гьар са районда кьилди тухудай къарар къабулна. Идахъ галаз алакьалу яз къагьриманвилдин эпосдин суварин сифте мярекатар халкъдин къагьримандин къадир авай, халкъдин адетар, руьгьдин ивираар хуьзвай ва абур вилик тухузвай Сулейман-Стальский районда кьиле тухвана.

25-июнь. Пакаман къилий Къасумхуьруьн Ибадулагъ Тагьирован тIварунихъ галай Културадин Дворецдин гуьрчегдаказ безетмишнавай гьаятдиз мах-

инсанрин гьевес мадни виниз хкажзава. Шад я халкъ – и кар гьасятда къатIуз жезва. Акъазва – инсанар ихьтин гурлу межлисрихъ цIигел хьанва. Абуру сада-сада сувар мубаракзава, алхишдин гафар лугъузва.

Суварик иштирак ийиз атанвайбурун арада мугъманрин – танишбурун ва таниш туширбурун – къадар гзаф я. Урус ва маса чIаларал рахазвайбурун къадарни тIимил туш... Гьакъикьатдани, къагьриманвилдин «Шарвили» эпосдин сувар – им халкъар садзавай сувар я!

Райондин Кьил Саид Темирханова тестиькарнавай суварин мярекатар тухунин план-сценарийрин бинедаллаз, Къасумхуьрел суварин мярекатар пакаман сятдин 9-даз спортдин милли 3 жуьредай – путар хкажунай, къван яргъаз

ТЕБРИК

Гьуьрметлу СтIал-Сулейманан тIварунихъ галай райондин агъалияр! Гьуьрметлу «Шарвили» суварин иштиракчияр!

Алай йисуз чна лезгийрин къагьриманвилдин «Шарвили» эпосдин сувар жуван районда кьиле тухун къарардиз къачунва.

«Шарвили» сувар кьиле тухунихъ еке метлеб ава. Чна тамамарзавай гьар са кардин кьиле Шарвили хьтин къагьриман рухваяр хъайила, чалай, халкъар вири сад хьана, гьихьтин хъайитIани четинвилерин хура уьткъемдаказ акъвазиз, чи азадвал, чи абадвал, женнетдиз ухшар чил, къулан цIай хуьз алакьда.

«Шарвили» эпосдин сувари чаз руьгьдин къуват гузва, чи акъалтзавай жегил несил бубайрин баркаллу крариз ва адетриз вафалубур яз тербияламишунин карда адахъ эвез тежедай такьат ава. Къуй чи арадай Шарвили хьтин къагьриман рухваяр мадни акъатрай!

Квез лезгийрин къагьриманвилдин «Шарвили» эпосдин сувар мубаракрай!
«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин Кьил
С. Темирханов

гадарунай ва алай чкадилай яргъаз хкадарунай – акъажунар тухунилай башламиш хьана.

Сятдин 10 тамам жедайла Културадин Дворецдин дуьзмишнавай гьаятдиз

фондуни директор Савин Велиев ва жавабдар маса ксар мярекатдиз атанвай махлуькьатди гурлу капар ягъуналди къаршиламишна. Сифтедай абур ва Санкт-Петербургдай, Махачкъаладай,

атай райондин Кьилин 1-заместитель Лацис Оруджев, Дагъустан Республикадин Халкъдин Собранидин гьуьрметлу депутат Гьамидулагъ Мегьамедов, депутатрин Собранидин председатель Штибег Мегьамедханов, Обществени палатадин председатель Алимет Мейланов, мергьеметлувилдин «Умуд»

маса шегьеррайни районрай атанвай багъа мугъманар гьаятда ачухнавай «Шарвили» - лезги халкъдин къагьриманвилдин эпос», «Лезгийрин пресса. Тарих ва алай аям», «Дагъустандин авторрин ктабар», «СтIал Сулейманан ктабар», «Шарвили» эпос ва лезги литература»,

(Эхир 2-чина)

«ШАРВИЛИ» - 2022

(Эвел 1-чина)

Лезги халкъдин эпосдин сувар – Къасумхуьрел

«Шарвили» суварин тарихдай), «Рахух, лезги ч'ал» выставкайриз, хьенч'ин къапарин уст'арар тир И. Шерифовани Н. Керимханова гъазурнавай хьенч'ин къапариз, райондин художественный школадин аялри ва преподавателри чпин гилералди гъазурнавай ажайиб шейэриз килигна.

Лезгийрин къагъриманвилин «Шарвили» эпосдин суварин асул шадвилдин

мярекат пакаман сятдин 10-даз Культурадин Дворецдин вилик «Лезгинский народный героический эпос «ШАРВИЛИ». СУЛЕЙМАН-СТАЛЬСКИЙ РАЙОН» гафар кхьена ва Дагъустандин халкъдин шаир Ст'ал Сулейманан шиклини алаз акъуднавай ч'ехи ва гуьрчег баннердин патав башламиш хьана.

Зиринг лезги авазрик кваз суварин майдандиз миллил парталар, гылиени зурба тур аваз Шарвили (Курхуьрелай тир культуротник Тарзан Саругъланов ва Цуьквер (Омалия Абдулманафова, Агъа-Ст'ал) агана, абуру зиринг, халкъдин къагъриманвал, къилих, ватанпересвал къалурзавай къуьл авуна, «чпин» мярекатдиз атанвай агъалияр шадарна, абурун патай чпиз гурлу капар къазанмишна.

Шарвилидинни Цуькверан зиринг къуьлуьнлиз къуват, такъат гуниш лишан яз машгур мандар ва культуротник Ярагъмед Ярагъмедова къил кутуналди, Культурадин Дворецдин хордин коллективди устаддаказ «Къадим Ахцегъ, гурлу Самур Шарвилидин ватан я» мани тамарна.

Гуьгъуьнлай райондин аялрин яратмишунрин къвале кардик квай дестеди тамарай «Лезгинка» къуьлуьни мярекатдин иштиракчияр мадни гъевеслу авуна.

«Шарвили» эпосдин суварин мярекат эвелдилай эхирдалди вичиз хас тир устадвилелди кыле тухвай машгур конференсье Ярагъмед Ярагъмедова микрофондихь райондин Къилин 1-заместитель Лацис Оруджеваз теклифна.

Гуьрметлу мярекатдин иштиракчияр ва азиз тир мугъманар! – лагъана Лацис Оруджева. – Лезги халкъдин къагъриманвилин «Шарвили» эпосдин сувар кье 23-сеферда кыле тухузва. Сулейман-Стальский районда суварин мярекатар ик'л виниз тир дережада кыле тухузвайди сад лагъай сефер я. Сифте нубатда за квез къенин сувар

– лишанлу вакъиа – и суварин республикадин тешкиллувилин комитетдин председател, Дагъустан Республикадин Халкъдин Собранидин депутат Имам Яралиеван, гзаф йисара чи райондиз регъбервал гайи, алай вахтунда Дагъустан Республикадин Гъукмагдин Председателдин заместитель яз къвалахзавай Нариман Абдулмуталибован, Сулейман-Стальский райондин Къил, къуллугъдин рекъяй райондилай къеце аваз вичивай къенин мярекатда иштиракиз тежезвай Саид Темирханован ва жуван патай мубаракзава. Мадни заз «Шарвили» суварин мярекатар тухуниз гъар йисуз пулунин такъатралди ва маса месэлайрай куьмекар гузвай мергъеметлувилин «Умуд» фондуниз, халкъдин къегал хва Имам Яралиеван, чи академик ва депутат къегал хва Гъамидулагъ Мегъамедовани чухсагъул лугъуз къанзава...

Вичин куьруь, амма метлеблу рахунра Лацис Оруджев райондихь эхиримжи йисара яшайишдин, экономикадин, культурадин ва маса рекъерай хьанвай агалкъунрални акъвазна. И кардик пай кутазвай меценатар тир Имам Яралиеван, Салман Бабаеван, Марат Шайдаеван ва масабурун т'варарни дамахдивди къуна, абуруз чухсагъул лагъана.

– Чи къенин суварин мярекат Россиядин Яракълу Къуватри Украинада женгинин махсус операция тухузвай вахтунда кыле тухузва, – давамарна Лацис Оруджева. – Кье чаз садвал герек я. «Шарвили» къагъриманвилин эпосдин сувар халкъар сад ийизвай сувар я. Къенин мярекатди халкъарин садвал къалурзава. Сагърай чи садвал, сагърай чи къагъриманвилин сувар!

Вичин рахунрилай гуьгъуьнлиз Лацис Оруджева шад гъалара «Шарвили» сувариз гъазурвилер акунин карда активвилелди иштирак авунай «Информационно-методический центр» МКУ-дин къилин пешекар Майина Аликберовадив, И. Гъ. Тагъирован т'варунихъ галай ЦТКНР-дин Курхуьруьн филиалдин руководител Тарзан Саругъланован ва спортдин, туризмдин ва жегъилрин краин рекъяй Комитетдин директор Чингиз Абдулмежидован «Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин администрациядин патай грамотаяр вахкана.

Абуруз авур тебрикрин къуват гун яз Дагъустан Республикадин лайихлу артист Омар Меликова «Ша, са суфрадихь ацукъин чу» мани тамарна.

Трибунадихь гъам «Шарвили» къагъриманвилин эпосдин суварин мярекатар тухуниз, гъак'ни районда ва адалай къеце жезвай культурадинни марифатдин гзаф маса мярекатризни куьмекар гузвай мергъеметлувилин «Умуд» фондунин директор Савин Велиев агана. Ада и суварихъ авай къет'ен метлебдилай лагъана, суварин республикадин тешкиллувилин комитетдин председа-

тель Имам Музамудинович Яралиеван т'варунихъяй и сувар адан иштиракчийриз, атанвай мугъманриз мубаракна. И суварин мярекатдани «Умуд» фонд гуьгъуьна акъвазнач. «Шарвили» эпосдин сувариз гъазурвилер акунин ва суварин мярекатар тухунин карда активвилелди иштираккай са шумуд касдив Савин Велиева «Умуд» фондунин патай грамотаяр ва пулдин премияр вахкана. Ик'л, «Умуд» фондунин патай ашкъиламишуниз лайихлу хьана:

Агъмедпаша Агъмедпашаев – «Кубредин яра» культурадин центрадин председател, «Шарвили-2022» журнал акъудунай; Сардархуьруьн «Аманат» аялрин бахчадин коллектив; Радим Халикован т'варунихъ галай Къулан-Ст'алрин СОШ-дин Келзавайди Саида Гуьлмегъамедова, «Шарвили» эпосдай ч'укар Келунай конкурсда гъалиб хьунай; райондин музыкальный школада тербия къачузвай Мурад Мусаев, ватанпересвилин манийрин конкурсда гъалиб хьунай; райондин аялрин художествен-

вав, Мурсал Мехтиханован, Азим Абакарован, гъак'ни приздин чкаяр къур спортсменрив грамотаярни пулдин призар вахкана.

Райондин Гуьнепатан хуьрерин Культурадин маканрин хордин коллективди «Чан Шарвили» мани тамарна.

Чна винидихъ лагъайвал, Къасумхуьрел гзаф шегъеррайни районрай гзаф къадар мугъманар, тамам делегацияр атанвай. Абурун жергедай тир алай вахтунда Санкт-Петербург шегъерда яшамин жезвай ахцегъви, Россиядин художникрин академиядин член, Дагъустан Республикадин лайилу художник Шариф Шагъмарданова мярекатдин иштиракчияр тебрикна, къагъриманвилин эпосдин сувар хъсандакъ тешкилунай Сулейман-Стальский райондин руководител, «Шарвили» эпосдин тешкиллувилин комитетдиз чухсагъул малумарна.

Мярекатда иштиракиз Къасумхуьрел Белиждин искусстводин школада кардик квай рушарин къуьлерин «Кавха» груп-

ный школада тербия къачузвай Тамамат Сингарова, «Шарвили» эпосдиз талукъарнавай темадай шикилрин конкурсда гъалиб хьунай;

Найла Гъажиева, «Клич Шарвили» шиирар Келунай тухвай конкурсдин гъалибчи; «Кюре» футболдин клуб, Дагъустандин НФЛ-дин Кубок патал

пани атанвай. Абуру са шумуд халкъдин къуьлер устаддаказ тамарна, мярекатдин иштиракчийрин патай чпиз гурлу капар ва къанивал къазанмишна.

Къагъриманвилин «Шарвили» эпосдин суварин мярекатдин сценарик концертдин ч'ехи программани квай. Винидихъ т'варар къур мандаррилай,

акъажунрин гъалибчи.

Абур тебрик авун яз музыкальный школадин аялрин хордин коллективди «Шарвили», машгур мандар Сейранат Нажафовадив «Цмур» манияр тамарна.

«Шарвили» суварин мярекатдин сергъятра аваз и йикъан пакамахъ спортдин милли пуд жуьредай тухвай акъажунрин нетижалярни къуна. Тебрикдин келимаяр лугъунихъ галаз санал, спорткомитетдин директор Чингиз Абдулмежидова турнирда 1-чкаяр къур Славик Сагидо-

коллективрилай гъейри, Омар Къазиагъмедова, Азим Ризаева, Саида Гуьлмегъамедовадив, Мегъамед Балабегова, Мартин Саидова, манияр лугъуналди, мярекат мадни гурлу авуна.

Чаз алава ийиз къанзава хьи, Къасумхуьрел сифте яз кыле тухвай лезги халкъдин къагъриманвилин «Шарвили» эпосдин суварин мярекатар хъсан тешкиллувал ва махлуькятдин активвал аваз кыле фена.

Текст кьейди ва шиклар ягъайди Хазран Къасумов я

Райондин уьмуьр: мярекатар ва гуьруьшар

Грамотаяр ва Чухсагьулдин чарар вахкана

Мукьвал йикъара Сулейман-Стальский райондин Кьил Саид Темирханова райондин сечкийрин комиссийрин векилрив РФ-дин центральный сечкийрин комиссиядин (ЦИК-дин) ва ДР-дин сечкийри комиссиядин (ИК-дин) Гуьрметдин грамотаяр ва Чухсагьулдин чарар вахкана.

РФ-дин Федеральный Собранидин 8-созывдин Государственный Думадин ва ДР-дин 7-созывдин Халкъдин Собранидин депутаттар хягьуниз гьазурвилер акунин ва сечкияр кьиле тухунин карда михьи тир ва менфятлу кьвалахдай РФ-дин ЦИК-дин Гуьрметдин грамотади 1318-нумрадин сечкийрин участковый комиссиядин председатель Эльвира Тагьирова, ДР-дин ИК-дин Гуьрметдин грамотади 1305-сечкийрин участковый комиссиядин председатель Фазилат Садыкьова лайихлу хьана.

Райондин Кьил Саид Темирханова ДР-дин сечкийрин комиссиядин Чухсагьулдин чарар 1292-нумрадин сечкийрин участковый комиссиядин

председатель Мурад Селяхов ва 1324-нумрадин сечкийрин участковый комиссиядин председателдин заместитель Ислеман Ризаев вахкана.

Сечкийриз гьазурвилер акунин ва сечкияр кьиле тухунин кьвалахда активвилелди иштираккай 1290-нумрадин сечкийрин участковый комиссиядин

председателдин заместитель Усенбег Гьажимурадов ва 1285-нумрадин участковый комиссиядин член Мадина Асалиева ДР-дин сечкийрин

комиссиядин Чухсагьулдин чарариз лайихлу хьана.

Райондин Кьил Саид Темирханова райондин сечкийрин комиссийрин векилрив республикадин ва федеральный органрин патай еке кьимет гун мубаракна, вичин патайни хьсан ва бегьерлу кьвалахдай абуруз чухсагьул малумарна.

Чемпионатдин نتیжаяр кьуна

И йикъара Сулейман-Стальский районда авай алай йисан 23-мартди башламши хьайи ва пуд вацран вахтунда давам хьайи чехибурин командайрин арада мини-футболдай тухвай муниципальный чемпионатдин نتیжаяр кьуна.

Районда кардик квай спортдин, туризмдин ва жегилрин крарин рекьяй Комитетди тухвай чемпионатда 10 командади иштиракна. Абурун арада кьугьунар – гьар са тур – кьилдин хуьрерин мини-футболдин майданрал кьиле фена.

Эхиримжи 9-турда «Герейхановское» командади «Вини-Стал» командадал 4:1, «Новый поселок» командади «Белый медведь» командадал 2:1 ва «Ага-Стал» командади «Ага-Стал Казмаляр» командадал 1:0 гьисабралди гьалибвал кьачуна.

Командайри санлай кьачурла кьазанмишай очкойрин кьадар гьисаба кьурла, 1-чкади «Ага-Стал», 2-чкади «Новый поселок» ва 3-чкади «Ага-Стал Казмаляр» командай лайихлу хьана.

Гьалибчи ва приздин чкаяр кьур командадив, тафаватлу хьайи футболистрив кубокар, дипломар, медалар ва пулдин премияр вахунин мярекатда (ам ЦИИйи поселокдин мини-футболдин майдандал кьиле фена) райондин Кьил Саид Темирханова, райадминистрациядин Кьилин 1-заместитель Лацис Оруджева, Россиядин футболдин союздин инспектор Феликс

Шекерханова, Аргентинадай тир футболдай пешекар тренер Хуан Альберто Вильянуэва Пласенсиади, райондин Спорт-

комитетдин директор Чингиз Абдулмежидова иштиракна, абур анал тебрикдин келимаяр рахана.

Гьалибчи командадив чемпионвилеин кубок вахуналди, Саид Темирханова районда футбол вилик физвайди кьейдна.

- Республикада футбол вилик тухунин региондин Кьил Сергей Алимович Меликова екедаказ фикир гузва, - кьейдна Саид Темирханова. - И кьайгьударвилеиз жаваб яз чи райондани футбол виниз тир дережади акьатдайдах зун кьелелай инанмиш я. Сифте агалкьунарни чахь ава: мукьвара райондин «Кюре» командади Дагьустандин милли футболдин лигадин кубок кьа-

чуна. Райондин территориальный саки вири зонайра мини-футболдин майданар эцигнава, и кьвалах давамни ийизва. Идани, са рахунни алачиз, районда футбол вилик тухуниз кьумекда.

Райондин чемпионатдин نتیжайрай тафаватлу хьайи кьилдин спортсменар тир Селим Мирзеханов («Лучший вратарь», «Новый поселок» команда), Замир Шихмегамедов («Лучший защитник», «Белый медведь»), Мегамед Фарманов («Лучший нападающий», «Ага-Стал Казмаляр») махсус призар ва пулдин премияр гана.

И мярекатдин сергьятра аваз райондин Кьил Саид Темирханова, райондиз атунай, тренеррихь ва футболистрихь галаз бегьерлу кьвалах тухунай Аргентинадай тир пешекар тренер Хуан Альберто Вильянуэва Пласенсиади Чухсагьулдин чарни вахкана.

Комиссиядин заседание хьана

Сулейман-Стальский райондин Кьилин 1-заместитель Лацис Оруджеван председателвилеин кваз рекьера гьерекат авунин хатасузвал таъминарунин Комиссиядин заседание кьиле фена.

Заседанидин кьвалахда РФ-дин МВД-дин отделдин начальник, полициядин майор Герейхан Агьасова, райондин образованидин управленидин начальникдин заместитель Кьчабаг Аминова ва административный комиссиядин секретарь Шевкет Ярагьмедова иштиракна.

Заседанидал муниципалитетдин территориядал аялрин патай рекьеринни-транспортдин чуру дуьшар хьунин вилик пад кьадай варз (месячник) тухунин, РФ-дин Гьукуматди 2013-йисан 17-декабрди 1177-нумрадик кваз кьабулай «Об утверждении правил перевозки организованных групп детей автобусами» кьарар кьилиз акьудунин рекьяй серенжемар кьабулунин месэлайриз килигна.

Хабарар

Гатун кьвалахар веревирдна

Райондин Кьил Саид Темирханова 27-июндиз тухвай администрациядин аппаратдин совещанидал алафар гьазурунин ва техилар кьвалт хьувуниз гьазурвилер акунин месэлайриз килигна.

Райондин хуьруьн майишатдин ва суьрсетдин управленидин начальник Кьязиагьмед Кьязиагьмедова совещанидал алай асул месэладай рахатайла кьейд авурвал, районда малкьара патал алафар гьазурунин кьвалахар хьсан тешкиллувал аваз кьиле физва. Цинин йисуз векилкай кьитвал жедач.

Гьа са вахтунда, районда техилар кьвалт хьувунизни гьазурвилер аквазва. 420 гектардилай виниз никлер лап хьсан гьалда ава. Санлай кьачурла, юкьван гьисабдалди никлерин гьар са гектардай 22-23 центнер текил вахчун планламишнава.

Гад агудунин план-график тукьгьурнава, адан бинедаллаз техилар кьвалт хьийиз июлдин сифте паюна Зардияндин зонада эгечда.

Игитдин бубадихь галаз гуьруьш

Сулейман-Стальский райондин Кьил Саид Темирханов Украинада кьиле тухузвай махсус операцияда игитвилелди телеф хьайи Аллаудин Бабаеван дах Шагьабудин Бабаевахь галаз гуьруьшмиш хьана.

Гуьруьшда общественный хатасузвал хуьнин рекьяй райадминистрациядин

Кьилин заместитель Абуталиб Фатулаева, массовый информациядин такьатрин векилри иштиракна.

Райондин Кьил Саид Темирханова кьейд авурвал, хва кьакьатун, вични вахтсуздаказ, диде-буба патал гафаралди лугьуз тежер еке дерт, риклин т'ал, мусибат я. Амма Аллаудин Бабаева Ватандин вилик вичин пак буржи игитвилелди кьилиз акьудна, и кар патал ада вичин чанни кьурбандна.

- Чна кьез дерин хажалат чуьгунувди башсагьлугьвал гузва, - лагьана Саид Темирханова. - Кьегьал хва чи риклера эбеди яз амукьда. Ихьтин кьегьал хва тербияламишунай кьез аферин.

Кьейд ийиз кьанзава хьи, Кьасумхуьрелай тир Аллаудин Бабаева контрактдин бинедаллаз кьуллугьзавай. Ам алай йисан мартдин вацра Херсондин патав игитвилелди телеф хьана.

РФ-дин Президентдин Указдалди «Орден мужества» гуниз лайихлу хьайи (кьейдалай гуьгьуниз) А. Бабаев вичин 24 йис тамам жез са югь амаз хайи хуьруьн сурара кучудна.

Чухсагьулдин чарар вахкана

Намуслу зегьметдай, райондин агьалийрин сагьламвал хуьник пай кутунай ва Медицинадин йикъахь галаз алакьалу яз Сулейман-Стальский райондин Кьил Саид Темирханова центральный больницадин са шумуд кас медработникрив Чухсагьулдин чарар вахкана. Кьилди кьачуртга, ихьтин чехи гуьрметдиз ЦРБ-дин врач-терапевт Мумина Абдулаева, поликлиникадин участковый врач-педиатр Зильфи Алагькулиева ва Испикрин хуьруьн фельдшервилеини акушервилеин пунктунин заведующий Фаина Шихбабаева лайихлу хьана.

Комиссиядин заседание

Общественный хатасузвал хуьнин рекьяй райадминистрациядин Кьилин заместитель Абуталиб Фатулаеван регьбервилеин кваз районда кардик квай яш тамам тахьанвайбурун крарай ва абурун ихтиярар хуьнай Комиссиядин нубатдин заседание кьиле фена. Адан кьвалахда Комиссиядин жавабдар секретарь М. Аминова, ЦРБ-дин кьилин духтур Ж. Кьурбанисмаилова, КЦСОН-дин директор А. Бабаева, кьаюмвалдай отделдин начальник А. Велиевади, ОМВД-дин ПДН-дин инспектор С. Сагидова, спорткомитетдин директор Ч. Абдулмежидова, прокурордин куьмекчи Н. Вагьабовади, ИМЦ-дин директордин заместитель В. Абдуселимовади иштиракна.

Заседанидал райондин территориядал тухвай «Защита» оперативно-профилактикадин серенжемдин نتیжаяр кьуна, жуьреба-жуьре маса месэлайриз килигна.

Чин гьазурайди Хазран Кьасумов я

Алафдикай дарвал жедач

Гад гъарай я, лугъузва бу-байрин мисалда. Гъакъикъатдани, гатун са йикъа хуьгъуьн са варз тухарда. Уьзублухрани багълара, саларани производствин маса хилера агротехникадин серенжемар кыле тухун давамарунихъ галаз санал, алай вахтунда хуьруьн майишатдин карханайрин, КФХ-рин ва хуьрерин зегъметчийрин вилик гатун и йикъара акъвазнавай асул везифайрикай сад мал-къарадиз алафар гъазурун я.

Сулейман-Стальский райондин зегъметчийрин къенин йикъара гъа и къайгъуйра ава.

- Алай йисуз районда, санлай къачурла, 32610 тонн векъи алаф гъазурун лазим я, - лугъузва райондин хуьруьн майишатдин ва суьрсетдин управленидин начальникдин заместитель Гъамидин Абдулкафарова. - Цинин йисуз вирирра алаф булдаказ ава. Гъавилай общественный мал-къарадиз тух къубд патал 33-34 агъзур тондиллай тймил тушиз алафар гъазурда. Къвалахарни план-графикада къалурнавайвал кыле физва.

Районда малдарвилдин хел вилик тухуник еке пай кутазвай «Горец» ООО-да икъван Чавалди 650 тонн сенаж гъазурунава.

Къилдин майишатрикай «Гамзатов М.» КФХ-ди 70 гектардай, «Гайвазов Р. С. М.» КФХ-ди 100 гектардай, «Фазилов М.-Гъ.» КФХ-ди 210 гектардай, «Горец» ООО-ди 159 гектардай векъер янава.

Районда векъер уьруьшрай, Чурухъан чкайрай, багълара жергейрин арайрай язава.

Идалайни гъейри, райондин хуьруьн майишатдин карханайрихъ 1 йисан 432 гектар ва гъаф йисарин 159 гектар векъин уьруьшарни ава.

Дарклуш-Къазмайрин, Цийн Макъарин, Эминхуьруьн, Герейханован хуьруьн поселенийра

векъер яна, тукра къуна саки акъалтларнава. Гъар са гектардай, юкъван гъисабдалди, 3 тонн векъер къватг хъувунва. Им эхиримжи са шумуд йисан къене хъсан негижа я.

Гуьгъуьналлаз Къасумхуьруьн, Къварчагърин, Курхуьруьн, Агъа, Вини ва Къулан Сталрин, Гуьнепатан хуьрерин поселенийра, дагъдин зонайрани векъер ягъунин къвалахар башламышнава.

Ягъай ва къуранвай векъер тукра къунал пресс-подборщикар галай 16 трактор машгъул я.

Виликан йисарилай тафаватлу яз, алай йисуз районда векъер дергесралди ваь, векъядай машинара (агрегатар) галай тракторралди ва бензиндин алатралди язава.

Ягъай ва тукра къур векъер фермайрал, мал-къара алай чкайрал хутахзава, таяйра твазва.

Икъван Чавалди районда 25 агъзур тонн алаф гъазурунава.

Алай вахтунда районда ири карч алай 11179 ва гъвечи карч

алай 14638 гъайван ава.

Хуьруьн майишатдин ва суьрсетдин управленидин начальникдин заместитель Гъамидин Абдулкафаров къевелай инанмиш тирвал, алай йисуз мал-къара патал алафар артухни алаз гъазурда, абуруз хуьгъуьз алафдикай дарвал жедач.

Районда общественный мал-къарадиз алафар гъазурунин къвалахар хъсан тешкиллвал ва йигин еришар аваз давам жезва.

Хазран Къасумов

Шикилда: векъер тукра къазва

Конструктор ва зурба алим

Чи уьлкведа гимияр тукъуьрунин къвалах вилик тухуник зурба алим, конструктор Генрих (Исмаил) Алиевич Гъасанова еке пай кутуна.

Г. А. Гъасанов 1910-йисан 8-июндиз Дербент шегъерда, вичи Санкт-Петербурдин университет акъалтларай твар-ван авай алим Гъасан Алкадаридин гада Али Гъасанован хизанда дидедиз хъана. Къейд ийин, Генрих Гъасанов Дагъустандин пешекарвилдин музыкадин бине эцигай ва Дагъустандин композиторрин Союз тешкилай Готфрид (Жабраил) Гъасанован стха я.

Г. Гъасанова 1935-йисуз Ленинграддин кораблестроительный институт акъалтларна. Вичин зегъметдин рехъ жегъил пешекарди гимияр тукъуьрдай конструкторрин Центральный бюрода проектар гъазурунин группада инженер-конструкторвиле къвалах авунилай башламышна. Ам асул гъисабдай къвалтрин проектар гъазурунал машгъул хъана, и рекъай Генрих Гъасанов руководителвиле тайинарна. Сифтедилей къегъал лезги хди вич бажарагълу алим ва конструктор яз къалурна, гъа са вахтунда ада илимдинни ахтармишдай къвалахни тухвана.

1943 ва 1944-йисар Генрих Гъасанова котелар гъазурунин технический къвалах тайинарунин рекъай ахтармишунар тухунин мураддалди Черноморский, Тихо океанский ва Северный флотдин гимийра акъудна.

Гимияр тукъуьрунин карда зурба агалкъунрай Генрих Гъасановаз 1-дережадин Государственный премия гана.

1946-йисуз Г. А. Гъасанов Серго Орджоникидзедин тварунихъ галай Балтийский заводдин къилин конструкторвиле тайинарна. Ина къвалахни ийиз, ада 1953-йисалай Ленинграддин кораблестроительный институтда преподавателвиле къвалахна, илимдин къвалахдалин машгъул хъана. Технический илимрин доктор тир Генрих Алиевичаз флотдин адмиралвилдин твар гана.

Гимияр тукъуьрунин карда лайхлувилерай ва и хиле, гъакъни илимдин къвалахда агалкъунрай Г. А. Гъасановаз Советрин Союздин гъукмагъди еке къимет гана: ам Ленинан ва Зегъметдин Яру Пайдахдин орденрин сагъиб тир. 1958-йисуз ада Ленинан премия, 1970-йисуз Социализмдин Зегъметдин Игит лагъай твар гана.

Генрих Алиевич Гъасанов 1973-йисуз кечмиш хъана, Ленинграддин Богословский сурада кучуднава.

Гимийрихъ ва илимдихъ галаз алакълу къвалахри гъаф вахт къакъудзавайтани, къвалахдихъ галаз алакълу яз иниз-аниз фин-хтунал са къадаер сергъят алайтани, Генрих Алиевич вичин уьмуьрдин юлдаш Ангелина Николаевнани галаз са шумудра Дагъустандиз, вичин бубайрин ваган тир Алкъвадрал хтанай, вичин уьмуьрдин эхиримжи йикъаралди ада багърийрихъ, мукъва-къилийрихъ галаз алакълу хуьзвай. Вагандиз хтайла Генрих Алиевичахъ галаз журналист Ш. Юсуфов гуьруьшмиш хъанай. Генрих Алиевич Гъасанован твар Балтийский заводда эцигай ва 1976-йисуз цел авудай Северный флотдин танкердиз ганва.

Хазран Къасумов, РФ-дин журналистрин Союздин член.

К сведению школьников и их родителей!

Всем участникам онлайн-квеста сообщаем, что с 10 июня по 30 августа 2022 года профодится бесплатный онлайн-квест «Традиции народов России», где обучающиеся 1-11 классов и молодежь познакомятся с разнообразием, особенностями и истоками традиций народов России в развлекательной форме и интерактивном формате.

Регистрация для участия в онлайн-квесте открыта с 10 июня 2022 года в сети Интернет по адресу <https://traditions.foxford.ru> - на платформе онлайн-школы для обучающихся 1-11 классов «Фоксфорд».

Все участники Онлайн-квеста примут участие в розыгрыше подарков:

- комплекты настольных игр от проекта «Культура для школьников» и онлайн-курсы от онлайн-школы «Фоксфорд».

Согласно правилам Онлайн-квеста для педагогов школ и учителей разработана система вознаграждений: сертификат организатора мероприятия, подарочный онлайн-курс о целях и управлении временем. Адрес страницы в сети Интернет для регистрации педагогов - <https://traditions.foxford.ru/teacher>.

Приглашаем школьников 1-11 классов и молодежь, педагогов школ Вашего региона принять участие в бесплатном онлайн-квесте «Традиции народов России» - <https://traditions.foxford.ru>

ГБУ РД КЦСОН С.-Стальского района

Утерянный аттестат об основном общем образовании за № 00524008122047, выданный в 2021 году Новопоселковой СОШ на имя Исрафилова Амира Загировича, считать недействительным.

Кавказским межрегиональным управлением Россельхознадзора на СВХ Виадук с начала июня 2022г. запрещен ввоз на территорию страны более 959 тонн растениеводческой продукции, прибывшей из Азербайджана, Ирана и Турции.

Кавказским межрегиональным управлением Россельхознадзора с начала июня 2022 года проконтролирован ввоз более 49936,2 тонн свежих овощей и фруктов.

В зону ответственности управления по месту доставки на СВХ «Виадук» поступило из Азербайджана, Ирана и Турции более - 42912,7 т овощей (томаты, картофель, огурцы, салат, зелень, капуста и т.д.) и 7023,5 т фруктов (черешня, абрикосы, персики, нектарин, алыча, арбузы и т. д.).

Так госинспекторами Кавказского межрегионального управления Россельхознадзора не допущено к ввозу на территорию Российской Федерации 58 товарных партий из Азербайджана, Ирана и Турции растениеводческой продукции, зараженной карантин-

ными вредными объектами.

В числе запретной продукции оказалось 30 товарных партий подкарантинной продукции: томаты свежие в количестве - 320,9 тонн, картофель продовольственный - 99,8тонн, черешня свежая - 109,9 тонн из Азербайджана, перец свежий в количестве - 369,6 тонн из Ирана и черешни свежей - 59,3 тонн из Турции. Общий объем продукции, не попавшей на российский рынок, составил более 959,5 тонн.

Зараженная растениеводческая продукция была обнаружена на складе временного хранения ЮТТ СВХ «ВИАДУК». Продукция следовала из Азербайджана, Ирана и Турции в Российскую Федерацию. Основанием для задержания стало заключение

Дагестанского филиала ФГБУ "ВНИИКР", который подтвердил факт выявления карантинного вредного объекта - южноамериканской томатной моли (Tuta absoluta Povolny), картофельной моли (Phthorimaea operculella (Zeller), западного (калифорнийского) цветочного трипа (Frankliniella occidentalis Perg.) и восточной плодожорки (Grapholitha molesta).

В отношении растениеводческой продукции специалистами принято решение о возврате грузов в страны экспортеров.

Мурсалова Марина Казимагомедовна - начальник отдела Кавказского межрегионального управления Россельхознадзора заслуженный работник сельского хозяйства

«КЮРИНСКИЕ ИЗВЕСТИЯ»

(на лезгинском языке)

Тешкилатчи: Сулейман-Стальский райондин администрация

Къилин редактор А. М. Мирзалиева

Редакциядин ва издателдин адрес: 368760, Къасумхуьр, СтГал Мусаибан куьче, 3. Телефон: 3-41-65

Печатдин къвал

Газетдин электронный почта kizvestiya86@mail.ru

Газета зарегистрирована Южным окружным межрегиональным территориальным управлением по делам печати, телерадиовещания и средств массовых коммуникаций, регистрационный номер ПИ №10-4325 от 28.01.2002г.

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикирар сад тахъун мумкин я. Макъалайрин, абура гъизвай делилрин дуьзвилдин патахъай жаваб авторри чли гуда. Макъалайриз рецензияр гуьзвач ва абур элкъвена вахъуьзвач. Чап ийиз вахъудай вахт 15:00. Чап ийиз вахъана 10:30 Газетдин индексар: Йисан - 63323; Зур йисан - 51369 Газет йиса 52 сеферда акъатзава. Гъ - И лишандик къвай материалар гъакъидихъ чапзавай бур я. 12+ - Икъван яшар хъанвайбуру ктелрай. Газет ООО «Типография-М» типографияда чапна, 368600, Дербент шегъер, С. Къурбанован куьче, 25. Тираж 1600. Зак. №